

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobkyně: **B. A.**, zastoupena Mgr. Oksanou Rizak, advokátkou se sídlem 28. pluku 128/12, Praha - Vršovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2013, č. j. MV-120468-3/SO/sen-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2016, č. j. 3 A 139/2013 - 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Žalobkyně pobývala na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání s platností od 1. 4. 2011 do 31. 3. 2012. Dne 20. 3. 2012 podala u Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky (OAMP) žádost o prodloužení doby platnosti tohoto pobytového oprávnění.

[2] OAMP řízení o její žádosti zastavil s odkazem na § 44a odst. 3 ve spojení s § 47 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, dle kterých měla žalobkyně podat žádost o prodloužení povolení k pobytu nejdříve 90 a

nejpozději 14 dnů před uplynutím jeho platnosti. Posledním dnem této lhůty byl 18. 3. 2012, žádost ze dne 20. 3. 2012 tak byla opožděná. Stěžovatelka sice současně s podáním žádosti o prodloužení povolení k pobytu podala i žádost o prominutí zmeškání lhůty, avšak důvod v ní uvedený OAMP nevyhodnotil jako důvod na vůli žalobkyně nezávislý, který by odůvodňoval podání žádosti po uplynutí zákonné lhůty. Žadatelka byla oprávněna podat žádost o prodloužení povolení k pobytu i bez rozhodnutí o prodloužení povolení k zaměstnání, na němž byla v den podání žádosti uvedena chybná adresa. Správní orgán by poté žalobkyni vyzval k doplnění žádosti a řízení by přerušil.

[3] Žalovaný odvolání žalobkyně zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Ztotožnil se s OAMP, že důvod uváděný žalobkyní v žádosti o prominutí zmeškání lhůty, tedy chybně uvedená adresa v povolení k zaměstnání, resp. čekání na opravu této chyby, není důvodem na její vůli nezávislým, který by odůvodňoval prominutí zmeškání lhůty. Zároveň uvedl, že v případě zastavení řízení dle § 169 odst. 8 písm. d) není správní orgán prvního stupně oprávněn posuzovat zásah rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.

II.
Řízení před městským soudem

[4] Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou u Městského soudu v Praze. Namítala, že správní orgány nesprávně posoudily ustanovení § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, pokud jde o obsah pojmu „důvody na vůli cizince nezávislé“. Žalobkyně pobývá na území České republiky legálně již od roku 2008. Lhůtu k podání žádosti o prodloužení povolení k pobytu zmeškala o pouhý den, žádost přitom podala v rámci platnosti předchozího povolení k pobytu, její povolení k zaměstnání platí do 30. 4. 2014. Dcera žalobkyně pobývá na území České republiky na základě povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny (tedy díky pobytovému oprávnění žalobkyně). OAMP měl dle žalobkyně posuzovat přiměřenost usnesení o zastavení řízení do jejího soukromého a rodinného života, jelikož jeho dopad zásadním způsobem zasahuje do života žalobkyně a je postaven naroveň jakémukoliv jinému rozhodnutí ve věci samé, které se týká pobytu cizince na území.

[5] Městský soud její žalobu zamítl. Uvedl, že otázka oprávněnosti pozdního podání žádosti o prodloužení platnosti povolení k pobytu ve vztahu k tvrzeným důvodům podléhá správnímu uvážení správního orgánu. Právě ten mohl zhodnotit, zda lze žalobkyní tvrzené důvody pod neurčitý právní pojem podřadit. OAMP i žalovaný dospěli k názoru, že nikoliv. Žalobkyni dle soudu nic nebránilo ve včasném podání žádosti. Její nesprávný subjektivní náhled ohledně náležitostí podání žádosti nemůže představovat objektivní, na vůli žalobkyně nezávislý důvod opožděnosti podání žádosti. Žalobkyně byla oprávněna podat žádost od 2. 1. 2012 do 18. 3. 2012 i bez rozhodnutí o povolení k zaměstnání.

[6] Soud nepřisvědčil ani námitce, dle které měly správní orgány zkoumat přiměřenost rozhodnutí ve vztahu k jeho dopadu do rodinného a soukromého života žalobkyně. Posuzování přiměřenosti dopadů správního rozhodování dle § 174a zákona o pobytu cizinců se týká rozhodnutí, u nichž to zákon ukládá, zvláště pak jde-li o rozhodnutí ve věci

samé. Žalobkyně žije v České republice od roku 2008, což znamená, že je dostatečně integrovaná, ovládá český jazyk, a je proto spíše s podivem, že při vyřizování administrativních záležitostí spojených s povolením k dlouhodobému pobytu postupovala liknavě. Neznalost českého právního řádu nemůže žalobkyni v žádném případě omlouvat.

III.
Kasační stížnost

[7] Proti rozsudku městského soudu brojí žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížností namítaje jeho nezákonnost a nepřezkoumatelnost, tedy důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[8] Žalovaný i městský soud dle ní nesprávně interpretovali pojem „okolnosti na vůli cizince nezávislé“. Žalobkyně již ve své žádosti o prominutí zmeškání lhůty uvedla, že nevěděla o možnosti podat neúplnou žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu. Důvodem pro nepodání žádosti byla domněnka stěžovatelky, že je třeba předložit žádost včetně všech podkladů.

[9] Stěžovatelka nebyla správním orgánem řádně poučena o možnosti podat neúplnou žádost a o tom, že správní orgán vydá výzvu k odstranění vad. Na chybu v pracovním povolení byla stěžovatelka upozorněna pracovníkem OAMP, který odmítl její neúplnou včasnou žádost přijmout a navíc jí neposkytl správné poučení. Stěžovatelka je laikem, není spravedlivé po ní požadovat právní znalosti. Navíc oprava adresy zaměstnavatele, což je důvod pozdního podání žádosti, je úkonem, který nezáleží na vůli zaměstnance, neboť osobou oprávněnou požádat o tuto změnu příslušný úřad práce je zaměstnavatel.

[10] Stěžovatelka je přesvědčena, že v jejím případě bylo namístě posoudit přiměřenost dopadu rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života, přičemž poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2012, č. j. 7 As 142/2011 - 62. Pobývá na území od roku 2008, má zde práci a je plně integrovaná, podle jejího názoru je nutno vzít v úvahu, k jak výraznému překročení lhůty pro podání žádosti došlo. Stěžovatelka měla v úmyslu požádat o povolení k trvalému pobytu, zamítavé rozhodnutí pro ni znamená nemožnost tento záměr realizovat.

[11] Rozhodnutí soudu je dle stěžovatelky také nepřezkoumatelné, neboť z něj není zřejmé, jak soud naložil s její námitkou ohledně posouzení přiměřenosti rozhodnutí o zastavení řízení v jejím případě.

IV.
Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců se na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu vztahuje § 35 odst. 2 a 3, § 36, § 46 odst. 3, 7 a 8 a § 47 zákona o pobytu cizinců obdobně.

[15] Podle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů; vízum se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platné.

[16] Podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců se řízení usnesením zastaví, jestliže cizinec podal žádost o prodloužení doby pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu není oprávněn.

[17] Zákon o pobytu cizinců tedy stanoví konkrétní lhůtu pro podání žádosti o prodloužení doby pobytu, jejíž nedodržení má za následek zastavení řízení. Jedinou výjimkou je situace, kdy bylo nedodržení lhůty způsobeno důvody na vůli cizince nezávislými a cizinec podal žádost do tří dnů po zániku těchto důvodů.

[18] Nejvyšší správní soud opakovaně judikuje, že za překážku na vůli cizince nezávislou ve smyslu § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze považovat takovou překážku, která podle všech okolností případu objektivně nezabránila cizinci v podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 6 As 62/2013 - 32).

[19] Stěžovatelka ve své žádosti o prominutí zmeškání lhůty uvedla jako důvod zmeškání skutečnost, že na povolení k zaměstnání byla uvedena špatně adresa zaměstnavatele a ona se snažila tuto chybu napravit. V žalobě poté namítala, že byla přesvědčena o tom, že žádost o prodloužení pobytu má být kompletní, tedy včetně všech příloh požadovaných zákonem o pobytu cizinců.

[20] Nesprávné povědomí stěžovatelky o právní úpravě a o možnosti podat žádost, aniž by byla zcela kompletní, však není ve smyslu výše uvedené právní úpravy a citované judikatury objektivním důvodem, který jí zabránil podat žádost včas. Ostatně stěžovatelka tuto žádost podala dne 20. 3. 2012, aniž by v potvrzení o zaměstnání byla adresa zaměstnavatele opravena. Správní orgány i městský soud omluvu stěžovatelky vyhodnotily správně, námitka není důvodná.

[21] V kasační stížnosti poté stěžovatelka uvedla, že podala žádost pozdě, neboť se řídila nesprávným poučením úředníka OAMP přijímajícího žádosti. Touto námitkou se však Nejvyšší správní soud s ohledem na § 104 odst. 4 s. ř. s. nemohl zabývat. Nejvyšší správní soud totiž přezkoumává pouze zákonnost závěrů krajských soudů k jednotlivým skutkovým a právním otázkám, které jim byly v žalobách předestřeny (srov. rozsudek ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155). Nicméně pokud je tvrzení stěžovatelky pravdivé a podařilo-li by se je v řízení prokázat, lze si představit, že by mohlo představovat důvod

na vůli nezávislý ve smyslu § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ovšem za předpokladu, že by je tvrdila konzistentně od počátku řízení alespoň před městským soudem, což neučinila.

[22] Další kasační námitkou brojí stěžovatelka proti tomu, že se městský soud nezabýval případným dopadem rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Ani tato námitka není důvodná. Podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců správní orgán „*usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec* [...] *podal žádost o prodloužení doby pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu není oprávněn*[...]“ V posuzované věci je zřejmé, že žádost byla podána až po zákonné lhůtě, tedy v době, kdy k tomu stěžovatelka již nebyla oprávněna. Přiměřenost dopadů rozhodnutí nemohla být v předmětném řízení řešena, jelikož řízení bylo zastaveno a o stěžovatelčině žádosti nebylo meritorně rozhodováno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2015 - 27). Proto správní orgány ani městský soud nepochybily, pokud se nezabývaly věcnou stránkou dané žádosti, tedy ani případným zásahem zastavení řízení do soukromého a rodinného života stěžovatelky.

[23] Závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2012, č. j. 7 As 142/2011 - 62, na nějž stěžovatelka poukazuje, na nyní projednávanou věc nelze vztáhnout. Ve věci 7 As 142/2011 bylo soudně přezkoumáváno zastavení řízení o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem sloučení rodiny. Podstatou zde uvedené úvahy soudu byla skutečnost, že šlo o účel pobytu sloučení stěžovatelky s manželem, který na území České republiky podnikal a zabezpečoval veškeré administrativní záležitosti rodiny, avšak v době, kdy měla být podána žádost o prodloužení pobytu jeho ženy, byl nemocný. Proto soud shledal, že by bylo nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatelky, kdyby bylo řízení o její žádosti zastaveno. V nyní projednávané věci se však jedná o situaci odlišnou. Stěžovatelka pracuje v České republice již několik let, o své pobytové záležitosti se stará sama a sama také podala žádost pozdě s odůvodněním, že nevěděla, že ji může podat i bez veškerých zákonných náležitostí.

[24] Ani stěžovatelkou namítanou nepřezkoumatelností rozsudek městského soudu netrpí. Stěžovatelka považuje rozhodnutí za nepřezkoumatelné, neboť z něj není zřejmé, jak soud naložil s námitkou ohledně posouzení přiměřenosti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Městský soud se však námitkou nepřiměřenosti rozhodnutí OAMP a žalovaného zabýval na straně 5 a 6 svého rozsudku. Dospěl k závěru (který výše v rámci reakce na stěžovatelčinu námitku nepřiměřenosti správních rozhodnutí aproboval i Nejvyšší správní soud), že posuzování přiměřenosti rozhodnutí dle § 174a zákona o pobytu cizinců se v případě zastavení řízení z procesních důvodů neuplatní.

V.
Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou.

[26] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. srpna 2016

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu